

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii bugetului asigurărilor
sociale de stat pe anul 2023 nr.357/2022
(nr.348 din 04.10.2023)

Direcția generală juridică a examinat în mod prioritar proiectul de lege nominalizat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și reieșind din analiza efectuată relatăm următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, fiind aprobat prin Hotărârea nr.746 din 04 octombrie 2023, conform prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Potrivit Notei informative, proiectul de lege a fost elaborat în scopul precizării veniturilor și cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat, luând în considerare rezultatele executării indicatorilor bugetului în I semestru al anului curent; dinamica contingentului de beneficiari și a mărimilor medii ale prestațiilor sociale, precum și de actualizarea indicatorilor macroeconomici.

Astfel, *veniturile și cheltuielile totale* ale bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2023 se propun spre majorare de la 38 680 604,7 mii lei până la 38 833 562,5 mii lei sau cu 152 957,8 mii lei.

În acest context, în proiect se prezintă în redacție nouă anexa nr.1 ce stabilește sinteza bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023 și anexa nr.2 privind subprogramele de cheltuieli ale bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023. Totodată, prin proiect se propune modificarea anexei nr.3 la Lege, prin completarea listei tipurilor de prestații sociale acordate unor categorii de populație, prin includerea pozițiilor ce stabilesc „compensația la energie sub formă de plată monetară” și „indemnizația specială de merit”.

Cu referire la „indemnizația specială de merit” este de remarcat că, actualmente nu este aprobat actul normativ prin care se stabilește dreptul de plata indemnizației speciale de merit, categoriile de beneficiari, periodicitatea acordării, iar nota informativă nu face nici o referire la indemnizația respectivă.

Având în considerare că propunerea de completare a legii cu indemnizația menționată implică creșterea cheltuielilor fondurilor asigurării obligatorii de asistență socială, fără identificarea surselor de acoperire, este necesar de a avea în vedere dispozițiile art. 131 alin. (6) din Constituție, potrivit cărora nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.

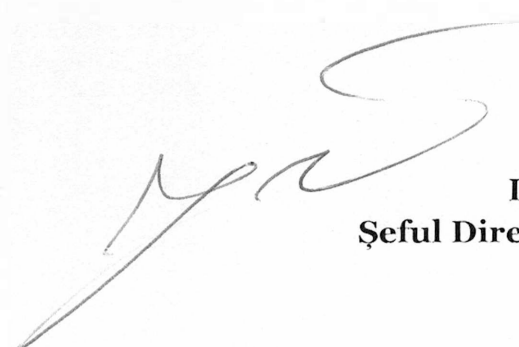
În aceeași ordine de idei, potrivit art. 17 alin. (2) din Legea finanțelor publice și a responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, pe parcursul anului bugetar în desfășurare nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la reducerea veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget. Prin urmare, instituirea unei noi *indemnizații speciale de merit* în lipsa unui impact bugetar clar, fără stabilirea surselor de finanțare, creează riscuri pentru asigurarea sustenabilității, ceea ce ar putea pune sub presiune onorarea angajamentelor de finanțare a cheltuielilor planificate.

3. Cu referire la respectarea procedurii de înaintare a proiectului de lege spre examinare în Parlament, atenționăm asupra necesității de respectare a următoarelor prevederi stabilite de legislație:

- Potrivit art.61 alin.(3) din Legea nr.181/2014, procedurile de elaborare, prezentare și adoptare a legilor/deciziilor privind modificarea bugetelor sunt similare celor pentru legile/deciziile bugetare anuale. Prevederile proiectului de lege ce țin de suma transferurilor de la bugetul de stat, urmează a fi coordonate cu prevederile proiectului de lege nr.347/2023 privind modificarea Legii bugetului de stat pe anul 2023 nr.359/2022.

- În cazul înaintării unor amendamente la proiectul de lege, se va ține cont de prevederile art.131 din Constituție și de art. 58 din Regulamentul Parlamentului, în sensul asigurării respectării condiției obligatorii de adoptare a acestora doar în cazul existenței unui aviz pozitiv al Guvernului, ținând cont de constatările Curții Constituționale, expuse prin Hotărârile nr.29/2001 și nr.8/2021.

În raport cu conținutul său normativ, proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, adoptarea căruia ține de competența exclusivă a Parlamentului.

Ion CREANGĂ
Șeful Direcției generale